

UZASADNIENIE

W dniu 17 kwietnia 2015 roku do Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim wpłynął pozew A. H. (1) i A. H. (2) przeciwko (...) Spółce Akcyjnej V. (...) w W. o zapłatę zadośćuczynienia, odszkodowanie i ustalenie. Powód A. H. (1) domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 32.800 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 11.513,32 zł tytułem odszkodowania, obie kwoty z ustawowymi odsetkami od dnia 2 marca 2012 roku do dnia zapłaty, zaś pozwana A. H. (2) domagała się zasądzenia od pozwanego kwoty 36.400 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 12.767,55 zł tytułem odszkodowania, obie kwoty z ustawowymi odsetkami od dnia 2 marca 2012 roku do dnia zapłaty. Ponadto powodowie domagali się ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku z dnia (...) roku mogące wystąpić u powodów w przyszłości.

W uzasadnieniu pozwu powodowie podnieśli, iż w dniu (...) roku w B. kierujący samochodem T. (...) o nr rej. (...) S. D. uderzył w samochód R. (...) o nr rej. (...), którym kierował powód, zaś pasażerem była pozwana. Sprawca wypadku był ubezpieczony w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym. Na miejsce wypadku zostało wezwane pogotowie ratunkowe, które przewiozło powoda do Wojewódzkiego Szpitala (...) w B.. W rozpoznaniu stwierdzono skręcenie kręgosłupa szyjnego. Ponieważ ból głowy i szyi nasilił się w następnym dniu powód zgłosił się do SP ZOZ w P. Oddziału (...) Urazowego. W rozpoznaniu stwierdzono stłuczenie głowy oraz uraz skrętny kręgosłupa szyjnego. Na oddziale tym powód przebywał do 28 marca 2011 roku. Zalecono mu leczenie farmakologiczne o kontrolę w Poradni Chirurgicznej. W okresie od 28 marca do 31 marca 2011 roku powód przebywał w Wojewódzkim Szpitalu (...) na Oddziale Urazów Wielonarządowych w L.. Rozpoznano tam uraz głowy, wstrząśnienie mózgu oraz dystorsję kręgosłupa szyjnego. Przez cały czas powód odczuwał bóle głowy i karku oraz ograniczenia ruchomości kręgosłupa szyjnego.

Powódka A. H. (2) podobnie jak powód została przewieziona do Wojewódzkiego Szpitala (...) w B., zaś następnego dnia zgłosiła się do SP ZOZ w P. Oddziału (...) Urazowego, gdzie przebywała do 28 marca 2011 roku. Powódce zalecono leczenie farmakologiczne i kontrolę w Poradni Chirurgicznej.

Powód w wyniku dalszego leczenia zastosował kołnierz ortopedyczny. Powód kontynuował leczenie ortopedyczne oraz neurologiczne. W okresie od 2 do 16 listopada 2011 roku powód przechodził rehabilitację kręgosłupa szyjnego w Pracowni Fizjoterapii SP ZOZ w P., która nie przyniosła poprawy.

Powódka A. H. (2) również podjęła leczenie neurologiczne i ortopedyczne. Powodowie do dnia złożenia pozwu odczuwali okresowe dolegliwości ze strony kręgosłupa szyjnego objawiające się bolesnością, bólami głowy, sztywnością karku.

Powód w związku z wypadkiem zmuszony był zrezygnować z dwóch zleceń przewozowych w prowadzonej przez siebie firmie transportowej. Z tego tytułu poniósł stratę w wysokości 11.513,32 zł.

Powódka A. H. (2) była zmuszona zrezygnować z wyjazdu do pracy zarobkowej przy zrywaniu owoców we (...)w okresie czerwiec – sierpień w 2011 roku. Rok wcześniej osiągnęła dochód w wysokości 3.083,95 zł i co najmniej taki sam dochód osiągnęła by w 2011 roku. W przeliczeniu na PLN po kursie 4,14 zł za 1 euro utracony dochód wyniósł 12.767,55 zł. Pozwane towarzystwo ubezpieczeniowe uznało co do zasady swoją odpowiedzialność i przyznała powodowi zadośćuczynienie w wysokości 7.200 zł dla powoda oraz 3.600 zł dla powódki, zaś w pozostałej części odmówiło spełnienia świadczenia (k. 4 – 18).

W dniu 8 maja 2015 roku do Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim wpłynęła odpowiedź na pozew pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) w W.. W odpowiedzi na pozew pozwany nie uznał żądań pozwu i wniósł o oddalenie powództw powodów w całości. W uzasadnieniu pisma procesowego pozwany podniósł, iż żądanie zasądzenia kwoty zadośćuczynienia wyższej niż kwoty przyznane w postępowaniu likwidacyjnym jest całkowicie bezpodstawne.

Również bezpodstawne i nieudowodnione są żądania zasądzenia odszkodowania z tytułu utraconego zarobku. Także nieuzasadnione pozostaje żądanie ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość (k. 73 – 76).

W toku procesu powodowie popierali żądania pozwu zaś pozwany ich nie uznawał i wnosił o oddalenie powództw.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 marca 2011 roku w B. powodowie A. H. (1) i A. H. (2) jechali samochodem R. (...) o nr rej. (...). W samochód ten uderzył samochód T. (...) o nr rej. (...) kierowany przez S. D.. Sprawca wypadku był ubezpieczony w pozwanym towarzystwie (...) w W.. W chwili wypadku powodowi mieli zapięte pasy bezpieczeństwa.

Z miejsca wypadku powodowie zostali przewiezieni do Wojewódzkiego Szpitala (...) w B.. U powoda rozpoznano skręcenie kręgosłupa szyjnego. Powód został zwolniony do domu. Powódka po przeprowadzeniu oceny chirurgicznej i ortopedycznej nie wyraziła zgody na pozostanie w szpitalu i wróciła do domu.

W nocy powodowie poczuli silny ból i rano zgłosili się do SP ZOZ oddziału chirurgiczno – urazowego, gdzie przebywali od 24 do 28 marca 2011 roku.

U powódki A. H. (2) rozpoznano stłuczenie głowy i uraz skrętny kręgosłupa szyjnego. Powódka rozpoczęła leczenie w poradni ortopedycznej oraz poradni neurologicznej. W trakcie wizyt u lekarzy skarżyła się na dolegliwości części szyjnej i lędźwiowej kręgosłupa oraz obrzęku lewego kolana, a później na bóle części lędźwiowo – krzyżowej kręgosłupa.

W wyniku wypadku powódka nie doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w zakresie układu kostno – stawowo – mięśniowego. Leczenie doprowadziło do wygojenia zmian pourazowych w obrębie kręgosłupa szyjnego i lewego kolana. Przez pierwsze 6 tygodni od wypadku powódka A. H. (2) odczuwała cierpienia o znacznym nasileniu, które później przeszły w cierpienia o natężeniu umiarkowanym, a następnie niewielkim. Utrzymywały się one do dnia 25 listopada 2011 roku. Do 27 maja 2011 roku powódka potrzebowała unieruchomienia części szyjnej kręgosłupa w postaci kołnierza i stosowania leków przeciwbólowych i przeciwzapalnych. Przez okres pierwszych 6 tygodni od wypadku powódka potrzebowała pomocy osób trzecich do wykonywania czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, zaś do dnia 20 września 2011 roku występowała niezdolność do podejmowania pracy zarobkowej. Brak jest podstaw do przyjęcia zagrożenia w przyszłości konsekwencji zdrowotnych spowodowanych przedmiotowym wypadkiem oraz przyjęcia, że rozwiną się w sposób przyśpieszony zmiany zwyrodnieniowe.

Powódka w wyniku wypadku doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w postaci subiektywnych doznań o charakterze korzeniowym z zakresu kręgosłupa szyjnego oraz częściowo z zakresu odcinka lędźwiowego, który skutkował 5% uszczerbkiem na zdrowiu. Uraz ten powodował dolegliwości bólowe przez pierwsze dwa miesiące, zaś przez pierwsze cztery tygodnie powódka odczuwała bóle głowy i zaburzenia emocjonalne. Leczenie neurologiczne było skuteczne i powódka została wyleczona.

Powód A. H. (1) w okresie od 28 do 31 marca 2011 roku przebywał na oddziale urazów wielonarządowych Wojewódzkiego Szpitala (...) w L.. Następnie leczenie kontynuował w poradni Ortopedycznej i poradni neurologicznej SP ZOZ w P..

W wyniku wypadku powód doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w zakresie układu kostno – stawowo – mięśniowego w wyniku skręcenia kręgosłupa szyjnego. Uszczerbek z tego tytułu wyniósł 5%. Przez pierwsze 6 tygodni od wypadku powód A. H. (1) odczuwał cierpienia o znacznym nasileniu, które później przeszły przez następne 7 miesięcy w cierpienia o natężeniu umiarkowane, a następnie niewielkie. Przez pierwsze 6 tygodni po wypadku powód potrzebował unieruchomienia części szyjnej kręgosłupa w postaci kołnierza i stosowania leków przeciwbólowych i przeciwzapalnych. Przez okres pierwszych 6 tygodni od wypadku powód potrzebował pomocy osób trzecich do wykonywania czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, zaś do dnia 14 października 2011 roku występowała niezdolność do podejmowania pracy zarobkowej. Brak jest podstaw do przyjęcia zagrożenia w

przyszłości konsekwencji zdrowotnych spowodowanych przedmiotowym wypadkiem oraz przyjęcia, że rozwiną się w sposób przyspieszony zmiany zwyrodnieniowe.

Uraz skrętny kręgosłupa spowodował powstanie u powoda bólowego zespołu korzeniowego, który doprowadził do powstania długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 6 % i trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 3 %. Obecnie powód odczuwa bóle głowy zlokalizowane w obrębie najwyższych nerwów czaszkowych uśmierzanych dostępnymi lekami przeciwbólowymi. Przez okres siedmiu miesięcy powód stosował leczenie neurologiczne, które okazało się skuteczne.

Powódka A. H. (2) w miesiącach maj – czerwiec 2011 roku miała wyjechać do (...)do pracy przy zbiorze owoców miękkich. Do pracy tej jeździła rok wcześniej i również w 2011 roku miała zagwarantowane miejsce pracy. W 2010 roku osiągnęła dochód w wysokości 2.638,97 euro.

Powód A. H. (1) prowadzi działalność gospodarczą w zakresie transportu międzynarodowego. Zatrudnia dwóch kierowców, którzy jeżdżą w trasy, zaś powód wykonuje transporty jedynie, gdy jeden z nich jest na urlopie lub kończą im się wize. W kwietniu 2011 roku skończyła się ważność wize kierowcy R. K.. W tym czasie do przedsiębiorstwa powoda wpłynęły dwa zlecenia na fracht do (...). Z uwagi na zwolnienie lekarskie spowodowane urazami doznanymi w wypadku drogowym powód A. H. (1) nie mógł wykonać tych frachtów i poniósł szkodę w wysokości 3.166,86 zł

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów: dokumentacji medycznej (k. 24 – 48, 118 – 123, 126 – 149, 266 – 283v.), zlecenia spedycyjnego nr (...) z dnia 4 kwietnia 2011 roku (k. 50), zaświadczenia z KRUS o wysokości otrzymanego zasiłku chorobowego (k. 108), dokumentów dotyczących zatrudnienia powódki A. H. (2) we (...)z ich tłumaczeniem (k. 164 – 181v.), opinii biegłych: z zakresu ortopedii J. B. (k. 210 – 216, 219 – 220, 323 – 325v., 383 – 383v.), z zakresu neurologii A. K. (k. 246 – 252, 306 – 308, 396 – 403, 418 – 420, 437 – 438), z zakresu medycyny pracy A. S. (k. 460 – 463, 490, 509, 515, 540), oraz zeznań świadków: B. H. (k. 100 – 101), Z. T. (k. 188v. – 190), A. H. (3) (k. 191 - 192), R. B. (k. 362), a także zeznań powodów A. H. (2) (k. 99 – 99v., 573 – 573v.) i A. H. (1) (k. 97v. – 99, 572v. – 573).

Sąd obdarzył wiarą wyżej wymienione dowody z dokumentów, albowiem ich autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron procesu.

Na wiarę, w ocenie Sądu, zasługują opinie sporządzone w niniejszej sprawie przez biegłych: z zakresu ortopedii J. B., z zakresu neurologii A. K., z zakresu medycyny pracy A. S.. Opinie te zostały sporządzone przez osoby posiadające konieczną i wystarczającą wiedzę w opiniowanym przedmiocie, są jasne, rzeczowe, logicznie uzasadnione i zawierają odpowiedzi na postawione przez Sąd pytania.

Na wiarę w ocenie Sądu zasługują zeznania świadków B. H., Z. T., A. H. (3), R. B. oraz zeznania powodów A. H. (1) i A. H. (2). Zeznania te są szczerze, prawdziwe, logiczne i nawzajem się uzupełniają oraz znajdują potwierdzenie innych w wyżej wymienionych dowodach.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwa powodów A. H. (1) i A. H. (2) są w części zasadne i częściowo zasługują na uwzględnienie.

Powodowie domagali się tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę zasądzenia kwot: 32.800 zł – A. H. (1), 36.400 zł – A. H. (2).

Zadośćuczynienie pieniężne jest formą naprawienia szkody niemajątkowej na osobie tzw. krzywdy.

Zgodnie z art. 445 § 1 kc Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, między innymi w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Przepis art. 445 § 1 kc nie zawiera kryteriów, jakie należy uwzględniać przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego, stanowiąc jedynie, że suma ta powinna być odpowiednia.

Nie ulega wątpliwości, że wielkość zadośćuczynienia zależy od oceny całokształtu okoliczności. W szczególności jednak Sąd określając wysokość kwoty należnej powodowi tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wziął pod uwagę rozmiar doznanych cierpień w postaci bólu i innych dolegliwości, ich intensywność i czas trwania, trwałość skutków i stopień ich nieodwracalności na przyszłość.

Oczywiście przy ustalaniu rozmiaru cierpień i ujemnych doznań psychicznych należy odnosić się do indywidualnych okoliczności danego przypadku. Nie mniej jednak muszą tu być uwzględniane nie subiektywne odczucia poszkodowanego, ale zobiektywizowane kryteria ocen tych okoliczności.

Z tych też względów w przedmiotowej kwestii Sąd oparł się na opinii biegłych z zakresu ortopedii J. B., z zakresu neurologii A. K., z zakresu medycyny pracy A. S..

Zgodnie z art. 445 § 1 kc w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. W orzecznictwie oraz w nauce prawa zgodnie przyjmuje się, że zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną, przyznana bowiem suma pieniężna ma stanowić przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej. Powinna wynagrodzić doznane cierpienia fizyczne i psychiczne oraz ułatwić przezwyciężenie ujemnych przeżyć, aby w ten sposób przynajmniej częściowo przywrócona została równowaga zachwiana na skutek popełnienia czynu niedozwolonego (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 9 listopada 2007 r., V CSK 245/07, OSNC rok 2008, Nr D, poz. 95).

Sąd rozpoznając przedmiotową sprawę opowiada się za poglądem wyrażonym w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2004 r. (I CK 131/03, OSNC z 2005 r., Nr 2, poz. 40), zgodnie z którym powołanie się przy ustalaniu zadośćuczynienia na potrzebę utrzymania jego wysokości w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, nie może prowadzić do podważenia kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia.

Ustalenie wysokości zadośćuczynienia przewidzianego w art. 445 § 1 kc wymaga uwzględnienia wszystkich okoliczności istotnych dla określenia rozmiaru doznanej krzywdy, takich jak: wiek poszkodowanego, stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność i czas trwania, nieodwracalność następstw uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia (kalectwo, oszpecenie), rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiowa oraz inne czynniki podobnej natury (wyrok Sądu Najwyższego z 9 listopada 2007 r., V CSK 245/07, OSNC rok 2008, Nr D, poz. 95).

Powód A. H. (1) odniósł w wypadku drogowym opisane obrażenia, które spowodowały długotrwały uszczerbek na zdrowiu z przyczyn ortopedycznych w wysokości 5%, a z przyczyn neurologicznych w wysokości 6% oraz trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 3%. Intensywne dolegliwości bólowe u powoda trwały 6 tygodni, zaś później o mniejszym natężeniu trwały kolejne 7 miesięcy. Przez 6 tygodni po wypadku powód potrzebował unieruchomienia części szyjnej kręgosłupa w postaci kołnierza i stosowania leków przeciwbólowych i przeciwzapalnych oraz w tym okresie potrzebował pomocy osób trzecich do wykonywania czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, zaś do dnia 14 października 2011 roku występowała niezdolność do podejmowania pracy zarobkowej.

Żądana przez powoda kwota zadośćuczynienia w wysokości 32.800 zł jest w ocenie Sądu zbyt wygórowana. Mając na uwadze okoliczności w postaci czasu trwania leczenia, stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu, bólu i cierpienia jakie powód doznał w związku z wypadkiem i późniejszym leczeniem, oraz fakt, iż jak wynika z opinii biegłych leczenie powoda zostało zakończone, zasadnym jest w ocenie Sądu przyznanie powodowi A. H. (1) kwoty 17.800 zł zadośćuczynienia. Kwota ta razem z wypłaconą już przez pozwanego kwotą zadośćuczynienia w wysokości 7.200 zł daje łączną kwotę zadośćuczynienia w wysokości 25.000 zł, która jest w ocenie Sądu adekwatna do doznanej przez powoda krzywdy.

Sąd zasądził od kwoty 17.800 zł od pozwanego na rzecz powoda odsetki ustawowe liczone od dnia 2 marca 2012 roku do dnia zapłaty. Ustalając datę, od której zaczęły biec odsetki za opóźnienie od zadośćuczynienia, Sąd wziął pod uwagę, iż roszczenie o zadośćuczynienie zostało zgłoszone pozwanemu w postępowaniu likwidacyjnym w dniu 31 stycznia 2012 roku, zaś 30 dniowy termin do spełnienia świadczenia (art. 817§1 kc) upłynął w dniu 1 marca 2012 roku (pkt I wyroku).

Powódka A. H. (2) odniosła w wypadku drogowym opisane wyżej obrażenia, które spowodowały długotrwały uszczerbek na zdrowiu z przyczyn neurologicznych w wysokości 5%. Intensywne dolegliwości bólowe u powódki trwały 6 tygodni, które później przeszły w cierpienia o natężeniu umiarkowanym a następnie niewielkim. Utrzymywały się one do dnia 25 listopada 2011 roku. Do 27 maja 2011 roku powódka potrzebowała unieruchomienia części szyjnej kręgosłupa w postaci kołnierza i stosowania leków przeciwbólowych i przeciwzapalnych. Przez okres pierwszych 6 tygodni od wypadku powódka potrzebowała pomocy osób trzecich do wykonywania czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, zaś do dnia 20 września 2011 roku występowała niezdolność do podejmowania pracy zarobkowej.

Żądana przez powódkę kwota zadośćuczynienia w wysokości 36.400 zł jest w ocenie Sądu zbyt wygórowana. Mając na uwadze okoliczności w postaci czasu trwania leczenia, stopnia długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, bólu i cierpienia jakie powódka doznała w związku z wypadkiem i późniejszym leczeniem, oraz fakt, iż jak wynika z opinii biegłych leczenie powódki zostało zakończone, zasadnym jest w ocenie Sądu przyznanie powódce A. H. (2) kwoty 16.400 zł zadośćuczynienia. Kwota ta razem z wypłaconą już przez pozwanego kwotą zadośćuczynienia w wysokości 3.600 zł daje łączną kwotę zadośćuczynienia w wysokości 20.000 zł, która jest w ocenie Sądu adekwatna do doznanej przez powódkę krzywdy.

Sąd zasądził od kwoty 16.400 zł od pozwanego na rzecz powódki odsetki ustawowe liczone od dnia 2 marca 2012 roku do dnia zapłaty. Ustalając datę, od której zaczęły biec odsetki za opóźnienie od zadośćuczynienia, Sąd wziął pod uwagę, iż roszczenie o zadośćuczynienie zostało zgłoszone pozwanemu w postępowaniu likwidacyjnym w dniu 31 stycznia 2012 roku, zaś 30 dniowy termin do spełnienia świadczenia (art. 817§1 kc) upłynął w dniu 1 marca 2012 roku (pkt VII wyroku).

Zgodnie z art. 444 § 1 kc w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty.

Powód A. H. (1) domagał się zasądzenia odszkodowania z tytułu utraconego zarobku w kwocie 11.513,32 zł.

Powód z powodu wypadku utracił dochód z dwóch transportów, których nie mógł wykonać ani zatrudnieni przez niego kierowcy, którzy nie mogli wyjechać do (...)z przyczyn formalnych ani sam powód, który w tym czasie był niezdolny do pracy z powodu wypadku.

Zgodnie z art. 6 kc na osobie, która z danego faktu wywodzi skutki prawne ciąży ciężar udowodnienia tego faktu. W ocenie Sądu powód udowodnił szkodę z tytułu utraconego zarobku w wysokości 3.166,86 zł (pkt II wyroku).

Ustalając wysokość tego odszkodowania Sąd wziął pod uwagę jedynie zlecenie spedycyjne nr (...) z dnia 4 kwietnia 2011 roku (k. 50). Ze zlecenia tego wynika, iż stawka frachtowa stanowi równowartość 2.400 euro i będzie płatna 45 dni roboczych po otrzymaniu oryginału faktury i CMR. Przyjmując, iż faktura zostanie wydana w dniu dostarczenia frachtu czyli w dniu 8 kwietnia 2011 roku to zapłata będzie wynosiła kwotę 9.502,56 zł według kursu euro w NBP z tego dnia. Od kwoty tej Sąd odjął wskazane przez samego powoda w piśmie na k. 52 koszty wykonania zlecenia w wysokości 3.195,70 zł oraz kwotę otrzymanego przez powoda zasiłku chorobowego z KRUS w wysokości 3.140 zł.

Sąd nie uwzględnił żądania zasądzenia wyższej kwoty, gdyż dokument stwierdzający drugie zlecenie został przedstawiony tylko w języku rosyjskim, bez tłumaczenia na język polski, uniemożliwiając jego weryfikację zaś

rozliczenia zawarte na k. 51 akt sprawy dotyczące tego frachtu są sporządzone jedynie przez samego zainteresowanego czyli powoda A. H. (1).

Powódka A. H. (2) domagała się zasądzenia kwoty 11.513,32 zł tytułem odszkodowania za utracony zarobek przy zbiorze owoców we (...). Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego w okresie kiedy rozpoczynała się praca powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim i nie była w stanie podjąć pracy zarobkowej. Praca ta była atrakcyjna finansowo dla powódki i jak wynika z zeznań świadków B. H., Z. T., A. H. (3) powódka przygotowywała się do wyjazdu do pracy również w 2011 roku.

Utracony przez powódkę zarobek Sąd ustalił w oparciu o przepis art. 322 kpc biorąc pod uwagę dokumentację dotyczącą pracy powódki w 2010 roku (k. 164 – 181v.). Z odcinków wypłat wynika, iż w 2010 roku powódka A. H. (2) zarobiła łącznie netto kwotę 2.638,97 euro. Kurs euro według NBP z dnia zgłoszenia roszczenia do ubezpieczyciela – 27 stycznia 2012 roku (k. 59) – wynosił 4,2223 zł. Przeliczając kwotę 2.638,97 euro na PLN otrzymamy 11.142,52 zł. Sąd od tej kwoty odjął 10% na koszty utrzymania się powódki w okresie pracy we (...) czyli kwotę 1.114,25 zł. Od pozostałej kwoty 10.028,27 zł Sąd odjął otrzymaną przez powódkę z KRUS kwotę zasiłku w wysokości 3.140 zł. Pozostała kwota 6.888,27 zł stanowi utracony w wyniku wypadku przez powódkę dochód z tytułu pracy sezonowej we (...) (pkt VIII wyroku).

Od zasądzonych kwot odszkodowań Sąd zasądził odsetki ustawowe od dnia 2 marca 2012 roku do dnia zapłaty z przyczyn wskazanych przy uzasadnianiu roszczenia o zadośćuczynienie.

W pozwie powodowie A. H. (2) i A. H. (1) wnieśli o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości.

Szkody na osobie nie zawsze powstają jednocześnie ze zdarzeniem, które wywołało uszkodzenie ciała. Są one z istoty swej rozwojowe. Następstwa uszkodzenia ciała są z reguły wielorakie i zwłaszcza w wypadkach cięższych uszkodzeń wywołują niekiedy skutki, których dokładnie nie można określić ani przewidzieć, gdyż są one zależne od indywidualnych właściwości organizmu, osobniczej wrażliwości, przebiegu leczenia i rehabilitacji oraz wielu innych czynników. Przy uszkodzeniu ciała lub doznaniu rozstroju zdrowia poszkodowany może określić podstawę żądanego odszkodowania jedynie w zakresie tych skutków, które już wystąpiły, natomiast nie może określić dalszych skutków jeszcze nie ujawnionych, których jednak wystąpienie jest prawdopodobne. Często nie da się przewidzieć wszystkich następstw rozstroju zdrowia, chociaż nie można wyłączyć wystąpienia w przyszłości dalszych następstw uszkodzenia ciała obok tych, które się już ujawniły. Zabezpieczeniu pokrzywdzonego przed przedawnieniem roszczeń o odszkodowanie służyło powództwo u ustalenie odpowiedzialności sprawcy za skutki mogące powstać w przyszłości. Powództwo takie miało swoje oparcie w przepisie art. 189 kpc, zgodnie z którym powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Interes prawny powoda wyrażał się w ryzyku utraty możliwości dochodzenia odszkodowania, w przypadku, gdy szkody spowodowane uszkodzeniem ciała lub doznaniem rozstrojem zdrowia ujawnią się po upływie dziesięcioletniego okresu przedawnienia roszczenia o odszkodowanie z tytułu czynu niedozwolonego.

W obecnym stanie prawnym brak jest tak rozumianego interesu prawnego w żądaniu ustalenia odpowiedzialności sprawcy za szkody mogące powstać w przyszłości.

W myśl przepisu art. 442¹§3 kc w razie wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. W ocenie Sądu takie brzmienie przepisu wskazuje, iż przedawnienie roszczenia nastąpi zawsze po upływie trzech lat od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, także wtedy gdy szkoda ta powstała po upływie terminów dziesięcioletniego lub dwudziestoletniego wymienionych w przepisach art. 441¹§1 i 2 kc (zob. A. Śmieja w: „System praw prywatnego. Prawo zobowiązań – część ogólna. Tom 6” Warszawa 2009, s. 673 – 674).

Powodowie A. H. (1) i A. H. (2) nie wykazali, aby upływ czasu między wystąpieniem zdarzenia wywołującego szkodę a dochodzeniem jej naprawienia mógł spowodować trudności dowodowe w ewentualnym przyszłym procesie o zadośćuczynienie.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił żądanie powodów o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za skutki mogące powstać w przyszłości. Sąd również oddalił żądania powodów o zasądzenie zadośćuczynienia i odszkodowania ponad kwoty wyżej opisane z uwagi na ich bezzasadność (pkt III i IX wyroku)

Rozstrzygając o kosztach procesu Sąd w oparciu o przepis art. 100 kpc stosunkowo rozdzielił koszty poniesione przez każdego z powodów oddzielnie.

Powód A. H. (1) poniósł koszty w łącznej kwocie 6.265,13 zł, na które składają się: opłata od pozwu w wysokości 2.216 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2.400 zł ustalone na podstawie § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 490) oraz koszty opinii biegłych w wysokości 1632,13 zł zaliczki na koszty opinii biegłych, czyli połowy wartości zaliczek wpłaconych przez pełnomocnika powodów.

Koszty procesu poniesione przez pozwanego wynoszą 2.699,13 zł i składają się na nie opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2.400 zł ustalone na podstawie § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 490).

Powód A. H. (1) dochodził zasądzenia kwot 32.800 zł tytułem zadośćuczynienia i 11.513,32 zł tytułem odszkodowania, zaś uzyskał kwoty 17.800 zł zadośćuczynienia i 3.166,86 zł tytułem odszkodowania. Wygrał zatem proces w 47%, a przegrał w 53%.

Łączna wysokość poniesionych przez strony kosztów procesu wynosi 8.964,26 zł, zaś 47% tej kwoty to 4.751,06 zł. Ponieważ koszty poniesione przez powoda są większe od kosztów procesu które winien zapłacić Sąd zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) w W. na rzecz powoda A. H. (1) kwotę 1.514,07 zł tytułem zwrotu kosztów procesu czyli różnicę między kwotą kosztów poniesionych przez powoda – 6.265,13 zł, a kwotą w jakiej przegrał proces wynikająca z wyliczonej powyżej proporcji – 4.751,06 zł (pkt IV wyroku).

Powódka A. H. (2) poniosła koszty w łącznej kwocie 6.508,14 zł, na które składają się: opłata od pozwu w wysokości 2.459 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2.400 zł ustalone na podstawie § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 490) oraz koszty opinii biegłych w wysokości 1.632,14 zł zaliczki na koszty opinii biegłych, czyli połowy wartości zaliczek wpłaconych przez pełnomocnika powodów.

Koszty procesu poniesione przez pozwanego wynoszą 2.699,13 zł i składają się na nie opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2.400 zł ustalone na podstawie § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 490).

Powódka A. H. (2) dochodziła zasądzenia kwoty 36.400 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 12.767,55 zł tytułem odszkodowania, zaś uzyskała kwotę 16.400 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 6.888,27 zł tytułem odszkodowania. Wygrała zatem proces w 47%.

Łączna wysokość poniesionych przez strony kosztów procesu wynosi 9.207,28 zł, zaś 47% tej kwoty to 4.879,86 zł. Ponieważ koszty poniesione przez powódkę są większe od kosztów procesu, które winna zapłacić Sąd, zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) w W. na rzecz powódki A. H. (2) kwotę 1.628,28 zł tytułem zwrotu kosztów procesu czyli różnicę między kwotą kosztów poniesionych przez powódkę – 6.508,14 zł, a kwotą w jakiej przegrała proces wynikająca z wyliczonej powyżej proporcji – 4.879,86 zł (pkt X).

Łączne koszty opinii wywołanych w niniejszej sprawie wyniosły 5.788,45 zł (k. 149, 150, 223, 257, 287, 310, 364, 387, 405, 417, 441, 473, 493, 518, 571), zaś zaliczki uiszczone przez strony procesu na koszty opinii biegłych wyniosły 3.828,54 zł (k. 102, 194, 238, 378, 380, 427, 453, 570, 378, 414), Skarb Państwa zatem tymczasowo poniósł koszty w wysokości 1.959,91 zł co daje na każdy z rozpoznawanych pozwów kwotę po 979,95 zł. Kwotę tą w wyżej opisanych proporcjach Sąd ściągnął od stron procesu.

Sąd w pkt V i XI wyroku nakazał ściągnąć od ściągnąć od powodów A. H. (1) i A. H. (2) na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim) kwoty po 519,38 zł tytułem zwrotu kosztów procesu poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa (979,95 x 53%), zaś w pkt VI i XII od pozwanego kwoty po 460,58 zł.

Z przytoczonych wyżej względów i z mocy powołanych przepisów Sad orzekł jak w wyroku.